

16

නමස්කාරය හා සරණාගමනය

නමස්කාරය

ඕනෑම ආගමික කටයුත්තක් ආරම්භ කිරීමේ දී මුලින් ම සිය ආගමික ශාස්තෘවරයා හෝ අදහන දෙවිවරුන් සිහිපත් කර, එය ඉටු කිරීම සියලු ආගම්වලට පොදු ලක්ෂණයකි. එය ඉෂ්ට දේවතා නමස්කාරය යනුවෙන් හැඳින්වේ. බෞද්ධයන් වන අපි සෑම කටයුත්තකදීම අපේ ශාස්තෘවරයාණන් වන බුදුරජාණන් වහන්සේ සිහිකරමු. බුදුරජාණන් වහන්සේ සිහිකරන්නේ පහත සඳහන් පහත සඳහන් පාඨය තෙවරක් කීමෙනි.

නමො තසසු හගවතො අරහතො සම්මා සම්බුද්ධසසු
නමො තසසු හගවතො අරහතො සම්මා සම්බුද්ධසසු
නමො තසසු හගවතො අරහතො සම්මා සම්බුද්ධසසු

නමස්කාරය යනු මෙය යි. වන්දනාවෙන් නිසි ඵල ලැබීමට නම් සෑම ගාථාවක ම අදහස ඒ සමග ම සිතේ ඇඳී යා යුතු ය. එම නිසා ඉහත නමස්කාර පාඨයේ අර්ථය හොඳින් නිවැරදිව ඉගෙන ගනිමු.

“ඒ භාග්‍යවත් වූ අරහත් වූ සම්මා සම්බුදුරජාණන් වහන්සේ ට මාගේ නමස්කාරය වේවා.”

නමස්කාරය යන්නෙහි තේරුම “වැඳීම” යන්න යි. පැවිදි උතුමන්ට, මව්පියන්ට, වැඩිහිටියන්ට, පූජනීය වස්තුවලට ගරු බුහුමන් ඇතිව කරන වැඳීම ද නමස්කාරය ලෙස හැඳින්වේ.

නමස්කාරය තුන් ආකාරය

1. උක්කුටිකයෙන් වැඳීම

එක් පාදයක පතුල බිමට සිටින සේ දණහිස මදක් ඔසවා අනෙක් පාදයේ ඇඟිලි තුඩු පමණක් බිමට සිටින සේ දණහිස නමා දොහොත් මුදුනේ තබා වැඳීම.

2. පසඟ පිහිටුවා වැඳීම

දෙදණ දෙවැලමීට හා නළල යන පස් තැන (අංග පහ) බිම ගැවෙන සේ තබා මුණින් නැවී කරන වැඳීම.

3. දණ්ඩ නමස්කාරය

මුළු සිරුරම බිම දිගා වන පරිදි මුනින්තලා වී කරන වැඳීම.

මෙයින් වඩා සුදුසු වැඳීම නම් පසඟ පිහිටුවා කරන වැඳීම යි.

මේ කුමන ආකාරයට වැන්දත් නෙළුම් පොහොට්ටුවක් සේ ඇඟිලි එකට බැඳ නළලේ තබා වැඳිය යුතු ය. දැන් මුව ළඟ හෝ පපුව මත තබා, සිටගෙන වැඳීම නියම නමස්කාරය නොවේ. එය ආචාර කිරීමකි.

නමස්කාරය

ආචාර කිරීම

ක්‍රියාකාරකම 16.1

පහත සඳහන් වැකි නිවැරදි නම් (✓) ලකුණත් වැරදි නම් (✗) ලකුණත් ඉදිරියේ ඇති වරහන තුළ යොදන්න.

1. නමස්කාරය යනු වැඳීම යි. (.....)
2. පසඟ පිහිටුවා වැඳීමේ දී මනාව වාඩිවිය යුතු ය. (.....)
3. ඉෂ්ට දේවතා නමස්කාරය සෑම ආගමක ම ඇත. (.....)
4. වැඳීමේදී නෙළුම් පොහොට්ටුවක් සේ ඇඟිලි එකට බැඳ දැත තබා ගත යුතු ය. (.....)
5. දණ්ඩ නමස්කාරය සුදුසු ම වැඳීම් ක්‍රමය යි.
6. වැඳීමට වඩා ආචාර කිරීම වෙනස්ය. (.....)
7. පූජනීය වස්තුවලට වැඳීමේදී නමස්කාර පාඨය තෙවරක් කියනු ලැබේ. (.....)
8. වැඳීම, ආචාර කිරීම වැනි දේ නිවැරදිව කිරීම බෞද්ධයකුගේ ලක්ෂණයකි. (.....)

පසු ඉගෙනුමට

නමස්කාර පාඨය එකක් වුව ද බුදුන් වැඳීම, සිල් දීම, පිරිත් දෙසීම ආදී අවස්ථාවල දී විවිධ ලෙස උච්චාරණය කිරීම සම්ප්‍රදාය යි. ඒ විවිධ උච්චාරණ ක්‍රම හඳුනාගෙන පුහුණුවන්න.

සරණාගමනය

සරණාගමනය යනු පිහිට ලැබීමට ලංවීම ය. බෞද්ධයින් වන අපට තෙරුවන් හැර පිහිටට වෙනත් කිසිවක් නැත. බුද්ධ, ධම්ම, සංඝ යන තෙරුවන කෙරෙහි විශ්වාසය සහිතව ගුණ හොඳින් අවබෝධ කරගෙන, පිහිට සලකාගෙන ඇසුරු කිරීම සරණාගමනය යි.

බෞද්ධාගමික වතාවත්වල දී නමස්කාරයෙන් අනතුරු ව සිදු කරන්නේ සරණාගමනය යි.

බුද්ධං සරණං ගච්ඡාමි
ධම්මං සරණං ගච්ඡාමි
සංඝං සරණං ගච්ඡාමි

දුකියමපි බුද්ධං සරණං ගච්ඡාමි
දුකියමපි ධම්මං සරණං ගච්ඡාමි
දුකියමපි සංඝං සරණං ගච්ඡාමි

තකියමපි බුද්ධං සරණං ගච්ඡාමි
තකියමපි ධම්මං සරණං ගච්ඡාමි
තකියමපි සංඝං සරණං ගච්ඡාමි

අර්ථය

(මම) බුදුන් සරණ යමි
(මම) දහම් සරණ යමි
(මම) සඟුන් සරණ යමි

(මම) දෙවනුව ද බුදුන් සරණ යමි
(මම) දෙවනුව ද දහම් සරණ යමි
(මම) දෙවනුව ද සඟුන් සරණ යමි

(මම) තෙවනුව ද බුදුන් සරණ යමි
(මම) තෙවනුව ද දහම් සරණ යමි
(මම) තෙවනුව ද සඟුන් සරණ යමි

මේ ආකාරයට සරණාගමනයෙන් හෙවත් තෙරුවන් සරණ යාමෙන් පසුව කෙනෙක් බුදුසසුනට ඇතුළත් වේ. තෙරුවන් සරණ ගිය ගිහි බෞද්ධයා “උපාසක” යන විශේෂ නාමයෙන් ද හැඳින්වේ.

සරණාගමනය හෙවත් තෙරුවන් සරණ යාම සතරාකාරයකින් සිදු කළ හැකි ය.

1. ජීවිතය පූජා කරමින් තෙරුවන් සරණ යාම.
ආත්ම සන්තිර්ශාන සරණාගමනය.
2. දරුවෙකු පියෙකුගෙන් පිහිට පතන්නාක් මෙන් තෙරුවන් සරණ යාම.
තත්පරායණතා සරණාගමනය.
3. සිසුවෙකු ගුරුවරයෙකුගෙන් පිහිට පතන්නාක් මෙන් තෙරුවන් සරණ යාම.
ශිෂ්‍යභාවොපගමන සරණාගමනය.
4. තෙරුවනට ගරු කිරීමෙන් පමණක් තෙරුවන් සරණ යාම.
ප්‍රණීපාන සරණාගමනය.

ක්‍රියාකාරකම 16.2

සුදුසු වචන තෝරා පහත ඡේදයේ හිස්තැන් පුරවන්න.

(සරණ, උපාසක, සසුනට, පැහැදීම, ත්‍රිවිධ, වීමෙන්, විශ්වාස, පරලොව, අවබෝධ, විමුක්තිය)

බුදු ඇතුළත් පුද්ගලයාගේ
 මෙලොව දියුණුව දියුණුව හා පරම
 සාදාගත හැකි ය. ඕනෑම අයෙකු බුදුසසුනට ඇතුළත් වන්නේ
 රත්නය සරණ යෑමෙනි. එසේ ගිය ගිහි පින්වතා
 යන නමින් හැඳින්වේ. ඔහු ත්‍රිවිධ රත්නය සරණ ගොස්
 ඇත්තේ ඒ කෙරෙහි තබා ගෙන ය. එය මනාව අවබෝධ
 කරගෙන ය. එම නිසා ඔහු තුළ ඇති තෙරුවන් කෙරෙහි
 කිසිදු අයුරකින් වෙනස් නොවේ.

පුහුණුවට

බුදුසරණ වේවා
සදහම් සරණ වේවා
සඟ සරණ වේවා
මෙතුන් සරණින් ජයම වේවා.

බුද්දං සරණේ සිරස	දරාගෙන
දම්මං සරණේ සිත	පහදාගෙන
සංගං සරණේ සිවුරු	දරාගෙන
ඉඤ්ඤයි තුන් සරණේ	අදහාගෙන

ජීවිතයට ඔවදනක්

යහපත් දේ යහපත් ලෙසත්
අයහපත් දේ අයහපත් ලෙසත්
දකින්නේ උසස් අයයි.